

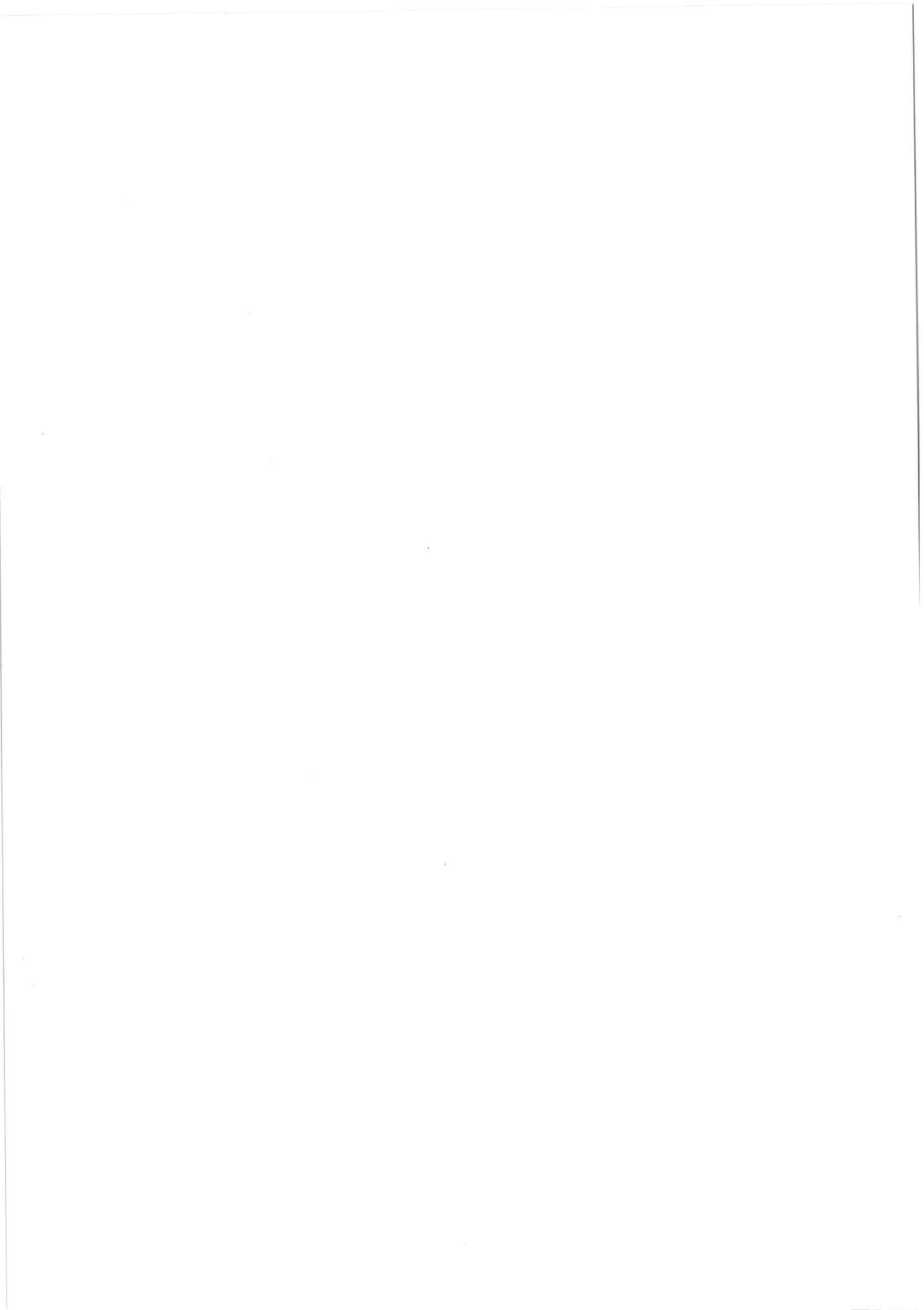
Handläggare
Erik Odenlid
Telefon: 076-1227755

Till
Idrottsnämnden

Anmälningssärende

5.

- A. Revisionsrapport Stora Mossen Hockey AB.
- B. Revisionsplan 2014.
- C. Protokoll nr 1. Idrottsnämndens och Stockholm Globe arena fastighets AB:s råd för funktionshinderfrågor.
- D. Protokoll nr 2. Idrottsnämndens och Stockholm Globe arena fastighets AB:s råd för funktionshinderfrågor.

5.A.

Granskningsrapport avseende Stora Mossen Hockey AB

Jag har granskat bolagets verksamhet för räkenskapsåret 2012-2013. Granskningen har utförts enligt god revisionsred för denna typ av uppdrag. Jag bedömer att bolagets verksamhet bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Efter fyra år i följd med förluster till ett belopp av 370 tkr redovisas nu ett överskott med 120 tkr. Balanserade vinst medel uppgår därmed till 819 tkr. Vinstmedlen har skapats genom att villkorat aktieägartillskott tillskjutits med 1,1 mkr främst under de första åren av bolagets verksamhet.

Det ursprungliga lånet på 4,7 Mkr har nedamorterats till 2,7 mkr enligt uppgjord amorteringsplan.

Likviditeten har tidvis varit ansträngd, finansieringskapitalet har under bolagets verksamhetstid hela tiden varit negativt. De två senaste åren visar en liten förbättring av likviditeten.

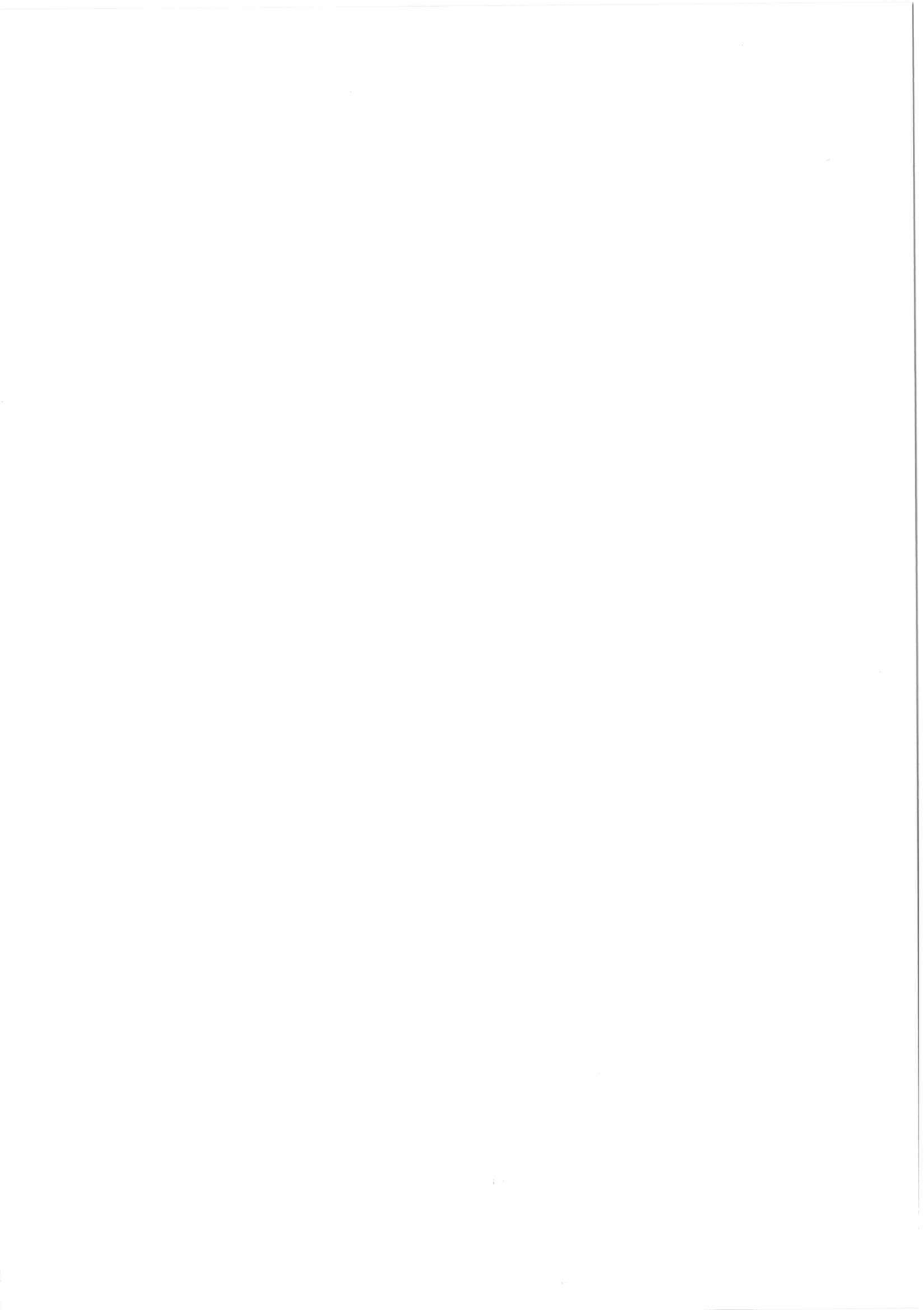
Bolaget måste arbeta med ekonomin så överskott skapas som kan finansiera angelägna underhållsinsatser

Åkersberga 2014-02-25

Ulf Carlsson

Av Stockholms stad idrottsnämnd utsedd revisor

	IDROTTS- FÖRVALTNINGEN
Dnr	124/334/2014
Inkom	14-03-25
Till	FC stad
Sign.	wpnr: 721

5.B.

Revisionsplan 2014

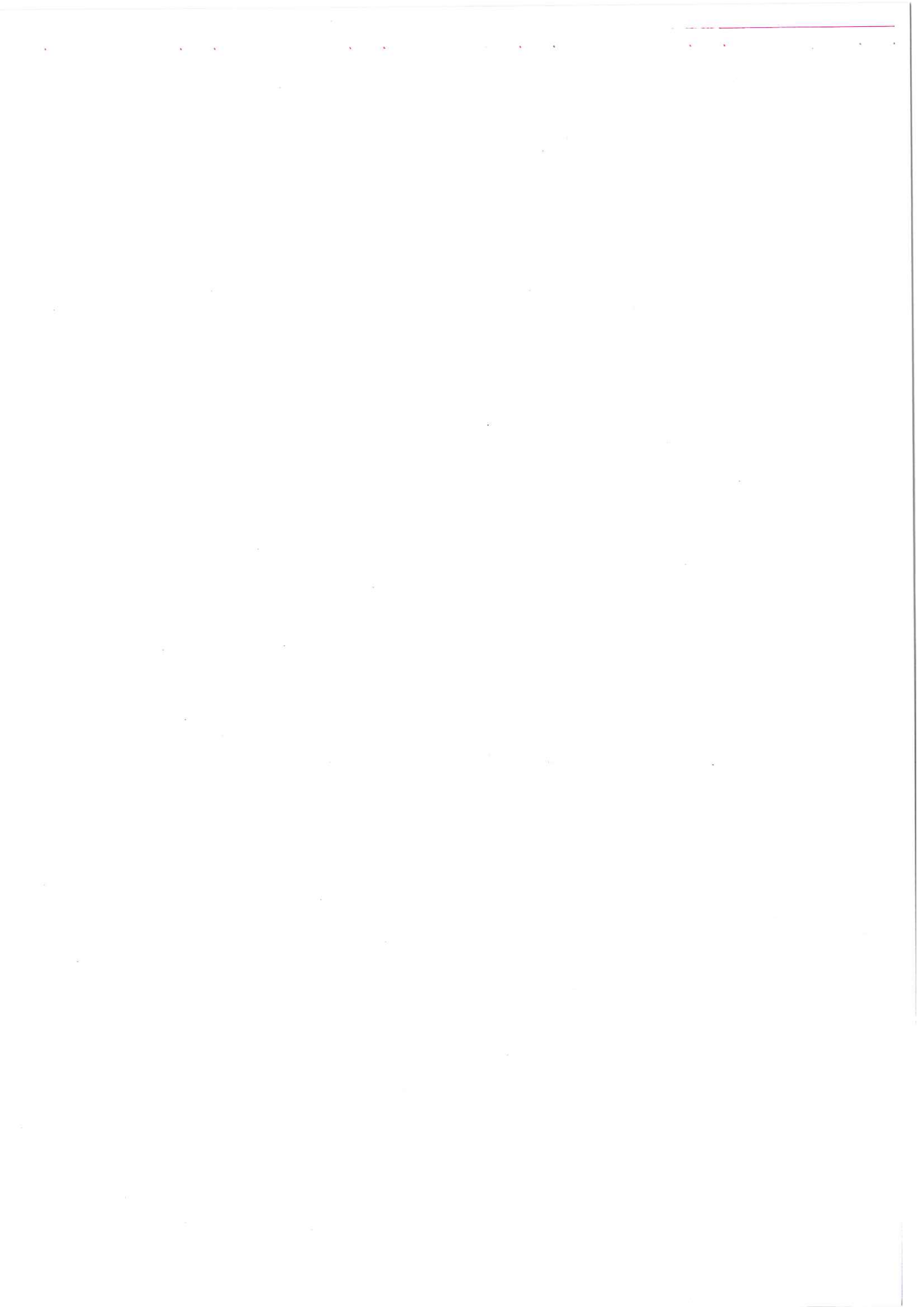
Fastställd den 18 februari
av revisorsgrupp 1

Dnr 3.1.1-105/2013

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

Innehåll

Stadsrevisionen i Stockholms stad	1
Revisionens uppdrag	1
Revisionens organisation	2
Stadsrevisionens granskning	2
Granskningsrapporter och revisionsberättelse	3
Inriktning enligt strategi	3
Årlig granskning	4
Grundläggande nämndgranskning	4
Fördjupad granskning	4
Uppföljning	4
Avrapportering	5
Större projekt	5
Genomförande 2014	5
Bilaga 1: Kommunikation	1

Stadsrevisionen i Stockholms stad

Revisionens uppdrag

På fullmäktiges uppdrag granskar revisorerna all verksamhet som bedrivs av stadens nämnder, bolag och stiftelser i den omfattning som följer av god revisionsred.

Revisorerna ska varje år pröva om verksamheten inom kommunstyrelsen och nämnder sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisorernas granskning av intern kontroll inriktas på om nämndens/styrelsens egen interna kontroll (styrning, uppföljning och kontroll) av verksamheten är tillräcklig. Vidare ingår som en väsentlig del att bedöma hur kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten samt utövar sin uppsikt över nämnder och de kommunala företagen.

När det gäller bolagen utser fullmäktige en lekmannarevisor och en suppleant för granskning av varje enskilt bolag. I varje bolag utses även en auktoriserad revisor som medrevisor. Lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn har olika uppdrag. Lekmannarevisorns uppdrag är främst att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den auktoriserade revisorns uppdrag är främst att granska räkenskaperna och årsredovisningen.

I stadens organisation ingår kommunstyrelsen inklusive finansverksamheten, 30 nämnder samt Stockholms Stadshus AB med 16 dotterbolag och ett antal dotterdotterbolag. Dessutom finns tre stiftelser där staden är stiftelsebildare (Stiftelsen Äldrecentrum, Stiftelsen Barnens Dag och Stiftelsen Hotellhem i Stockholm).

Revisorerna bedriver en oberoende och objektiv granskning av stadens verksamhet. Opartiskhet och saklighet genomsyrar revisorernas agerande, bedömningar och uttalanden. Varje revisor är oberoende i förhållande såväl till granskade nämnder och styrelser som till uppdragsgivaren kommunfullmäktige.

Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation med fullmäktige, de granskade, medborgare och media.

Revisionens organisation

De förtroendevalda revisorerna i Stockholms stad är indelade i tre revisorsgrupper med ansvar för olika revisionsområden. Samtliga 20 förtroendevalda revisorerna ingår i revisorsgrupp 1 och dessutom i någon av grupp 2 eller grupp 3.

Revisorsgrupp 1 granskar kommunstyrelsen, servicenämnden, skönhetsrådet och valnämnden. Dessutom svarar gruppen för övergripande planering och samordning av revisionen samt samordning av koncern- och bolagsgranskning.

Revisorsgrupp 2 granskar exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt utbildningsnämnden.

Revisorsgrupp 3 granskar samtliga stadsdelsnämnder, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, äldre- och överförmyndarnämnden.

Vid sidan av de tre revisorsgrupperna finns också ett *revisorskollegium* vars uppgift är att ansvara för den förvaltning som har samband med revisionsverksamheten.

Staden har ett eget revisionskontor med sakkunniga som biträder de förtroendevalda revisorerna. Externa revisorer och specialister anlitas i vissa fall.

Stadsrevisionen är den samlade benämningen för de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

Stadsrevisionens granskning

Revisorernas uppdrag enligt lag och reglemente är omfattande och måste avgränsas med hänsyn till de resurser som revisionen förfogar över. Den årliga granskningen måste dock vara tillräcklig för att revisorerna ska kunna uttala sig om hur de revisionsansvariga (nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda) uppfyller sina åtaganden.

I revisionsplanen redovisas granskningens innehåll och omfattning. Granskningsarbetet avseende år 2014 genomförs under tiden 1 april

år 2014 t.o.m. 31 mars år 2015. Revisionsplanen bygger på en riskbedömning.

Granskningen delas upp i grundläggande nämnd- och bolagsgranskning, fördjupad granskning samt större revisionsprojekt.

Granskningsrapporter och revisionsberättelse

Revisionens granskningar i form av större projekt redovisas i *projekt-rapporter*. Dessa publiceras löpande under året. Det gångna årets granskningar sammanfattas i *årsrapporter* för nämnder och *granskningspromemorior* för bolagsstyrelser. En för staden samlad bild av årets granskningar redovisas i *årsredogörelsen*.

Den årliga granskningen redovisas till fullmäktige i de förtroendevalda revisorernas *revisionsberättelse* för respektive nämnd. Revisionsberättelserna innehåller ett uttalande om ansvarsfrihet tillstyrks eller inte som underlag för fullmäktiges ansvarsprövning. Lekmannarevisorernas *granskningsrapport* för respektive bolag överlämnas till bolagsstyrelsen/bolagsstämman och fullmäktige.

Inriktning enligt strategi

I februari 2011 fastställde revisorsgrupp 1 en revisionsstrategi för 2011-2014. I strategin anges att granskningen främst ska inriktas på följande områden:

- Nämndernas styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet som utförs av externa utförare
- Förtroendeskadligt beteende
- Nämndrevision ledning, styrning och uppföljning, administrativ kontroll och rättvisande redovisning

Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation med fullmäktige, de granskade, medborgare och media. I bilaga 1 redovisas på vilket sätt stadsrevisionen kommunicerar under revisionsprocessen.

Årlig granskning

Grundläggande nämndgranskning

Den grundläggande nämndgranskningen genomförs varje år vid alla nämnder. Inriktningen för granskningen är att för varje nämnd granska och bedöma om:

- nämnden har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.
- nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhetssyn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och en god ekonomisk hushållning, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.
- nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed och att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Fördjupad granskning

Den grundläggande granskningen kompletteras med fördjupad granskning som syftar till att fördjupat granska och bedöma om verksamheten lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den fördjupade granskningen kan också avse fördjupningar som intern kontroll inom områden som personal, ekonomi och redovisning. Den fördjupade granskningen avrapporteras i årsrapporten.

Behovet av fördjupad granskning grundas på en riskbedömning för respektive nämnd. Planeringen per nämnd dokumenteras i ett granskningsplanerings-PM.

Uppföljning

I den årliga granskningen ingår att följa upp tidigare års iakttagelser och rekommendationer. Detta gäller både det som framkommit inom ramen för den grundläggande granskningen per nämnd/styrelse och de granskningar som genomförs i form av projekt.

Avrapportering

Den årliga granskningen behandlas vid minst tre tillfällen av revisionsgrupperna:

- Granskning av intern kontroll och löpande redovisning (september - februari)
- Granskning av delårsrapporten (oktober/november)
- Årsrapport (mars)

Större projekt

Planeringsprocessen har inletts med en diskussion om olika risker och riskområden som har sammanfattats i en översiktlig riskbedömning. Utifrån riskbedömningen har ett antal projekt planerats med inriktning på de områden som anges nedan. Planeringen omfattar också några bevakningsområden och förstudier.

Genomförande 2014

Förstudier

Innan beslut om granskning sker kan det i vissa fall vara lämpligt att genomföra en förstudie som ska ge underlag för en bedömning om det bör genomföras en granskning på området och med vilken inriktning. Förstudier föreslås när det gäller äldres behov i centrum samt läkemedelshantering.

Äldres behov i centrum

Staden har en värdighetsgaranti som omfattar information, delaktighet, valfrihet, planering av insats och dokumentation. Socialstyrelsen har utarbetat en modell för att stödja ett behovsriktat och syst

bland annat en likvärdig handläggning i myndighetsutövning samt en organisation och resursplanering utifrån individuella behov.

Läkemedelshantering

I tidigare genomförd granskning vad gäller äldre med sammansatt vårdbehov har det framkommit brister vad gäller att utförarna följer aktuella lagar och föreskrifter för delegering av hälso- och sjukvård där läkemedel ingår. I den uppföljning som genomförts framgår att bristerna kvarstår när det gäller delegering till hemtjänstpersonal. När det gäller läkemedelshantering i vård- och omsorgsboendena

har kommunen ett större ansvar för läkemedelshanteringen än i hemtjänsten.

Projekt

Intern kontroll i investeringsprojekt

Stora investeringsprojekt genomförs inom områden som berör infrastruktur och stadsplanering. I projekten måste det finnas en styrning och kontroll med en tydlig ansvarsfördelning för att säkerställa att staden får den kvalitet och funktion som staden beställt och betalar för samt att kostnaderna för projektet håller sig inom beslutade tids- och kostnadsramar. Avtalen ska innehålla villkor gällande konsekvenser och tillvägagångssätt om leverantören inte uppfyller kraven på kvalitet eller tidshållning.

Förtroendeskadligt beteende och oegentligheter

Stockholms stad har beslutat om riktlinjer för resor i tjänsten samt riktlinjer gällande mutor, representation och jäv. Representation, resor, mutor och bisysslor är exempel på riskområden när det gäller förtroendeskadligt beteende och oegentligheter. Toleransnivån för avvikelser i förhållande till gällande regler och riktlinjer på dessa områden är mycket små. Det är därför viktigt att det finns en god intern kontroll inom dessa områden som också omfattar en uppföljning av att reglerna följs.

Medfinansiering i stora infrastrukturprojekt

För att kunna genomföra angelägna satsningar på väg- och spårtrafiken i Stockholm är staden medfinansiär i ett antal stora statliga infrastrukturprojekt. De projekt som nu är aktuella är Norra Länken, Citybanan, Trafikplats Lindhagensgatan samt överdäckning av E18 vid Tensta och Rinkeby. Under åren 2014 - 2016 kommer staden att göra utbetalningar till projekt med cirka 100 - 300 mkr per år. Totalt beräknas kvarvarande beslutade åtaganden för staden sammanlagt uppgå till 7,9 mdkr.

Systematiskt miljöarbete i enlighet med miljöprogram 2012 - 2015.

Miljöprogrammet utgör ryggraden i stadens klimat- och miljöarbete. Under 2013 har stadsrevisionen genomfört en granskning som bl.a. visar att kommunstyrelsen samt granskade nämnder och bolag bör fortsätta att utveckla arbetet med att definiera tydliga och konkreta mål, uppföljning av miljöprogrammet samt förtydliga syfte och utformning av miljöhandlingsplaner.

Övergång förskola – skola

Om inte övergången förskola skola planeras väl finns risk att förutsättningarna för att ge eleven en god lärandemiljö i skolan försämras. Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för övergång förskola skola (2013-10-14) tillsammans med nytt förskoleprogram. Riktlinjerna vänder sig också till fristående förskola.

IT – skolan

Fullmäktige har tagit en IT-strategi för bättre lärande 2011-05-02 som gäller såväl förskolan som skolan. För att ge strategin en lokal förankring ska varje nämnd ta fram en handlingsplan. Utbildningsnämnden har beslutat om en handlingsplan för IT i undervisningen 2013-06-13.

Kränkande behandling

Stadsrevisionen har tidigare genomfört granskningar avseende skolebetar med frågan men det är ett av de områden som föranleder anmälan till skolinspektionen. Exempelvis har skolinspektionen i sin granskning senast vad gäller gymnasiet konstaterat att det finns brister i stadens rutiner för att ta emot och utreda anmälningar om kränkande behandling.

Insatser enl SOL som utförs av ideella föreningar

Föreningar som utför insatser på uppdrag av kommunernas socialtjänst, till exempel ideella kvinnojourer, måste följa socialtjänstlagen. Kraven att följa lagen kan gälla dokumentation och skyldigheten att anmäla. Frågan om stadsdelsnämndernas respektive ideella föreningars ansvar för god kvalitet m.m. vid utförandet av insatser enligt socialtjänstlagen är i detta sammanhang av central betydelse.

Vuxna med funktionsnedsättning

Målet med de insatser en person kan få enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är bland annat att personer med omfattande funktionsnedsättning ska kunna skapa ett värdigt liv, så likt andra människors som möjligt. De insatser som ges ska anpassas efter den enskildes behov som kan variera i livets olika skeden. När en person fyller 65 år kan det ha viss inverkan på möjligheter till insatser jämfört med tidigare. Oavsett ålder är samverkan kring individen viktig då den kan ha insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), LSS och från landstinget.

Personalförsörjning, inkl personalomsättning

Personalförsörjningen lyfts fram som ett viktigt område vad gäller den pedagogiska verksamheten samt handläggare inom äldreomsorg och annan myndighetsutövning. Exempelvis ökar elevantalet grundskoleelever kraftigt fram till 2021 samtidigt som legitimations- och behörighetskraven för lärarna träder i kraft. När det gäller förskolan är påverkas de också av kraven på legitimation, m.m. för förskolelärare. Inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen har det framförts i samband revisionens årliga granskning att det är en stor omsättning vad gäller biståndshandläggare. Detta kan bl.a. medföra brister i kvaliteten för den som får insatser, bland annat i form av bristande kontinuitet.

Avtalsförvaltning - Gemensam IT-service

Stadens beställarfunktion för gemensam IT har uppdraget att följa upp och förvalta levererade tjänster samt utgöra beställarstöd för stadens förvaltningar och bolag. Gemensam IT-service innebär tre delar som levereras av Volvo IT. Dessa är arbetsplatssystem (en standardiserad arbetsplats inkluderande bland annat e-postsystem och MS Office-paket), serverdriften av lokala verksamhetssystem och service desk som ger support till användare. Det är viktigt att stadens nämnder och bolag får ett tillfredsställande beställarstöd samt att det finns en god uppföljning och förvaltning av levererade tjänster. Det är även viktigt att det sker en uppföljning och kontroll av ändamålsenlighet och säkerhet.

Upphandling

Upphandling är en strategiskt viktigt process och funktion i Stockholms stad. Staden genomför stora verksamhetsupphandlingar inom områden som socialtjänst, äldreomsorg, m.m. Det genomförs också stora upphandlingar som berör infrastrukturprojekt och stadsplanering, m.m. I slutbetänkandet av upphandlingsutredningen 2010 (mars 2013) lyfter de fram att den offent

det lyfts också fram att upp-

han

Bilaga 1: Kommunikation

I revisionsstrategin 2011-2014 anges revisionens mål och strategi. Utifrån revisionens uppdrag har följande mål formulerats:

- Korrekta och väl underbyggda uttalanden avseende ansvarsprövningen
- En främjande och stödjande revision som bidrar till stadens utveckling avseende verksamhet och ekonomi
- En aktiv dialog och kommunikation med uppdragsgivare och granskade nämnder och styrelser

Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation med fullmäktige, de granskade, medborgare och media. Nedan redovisas på vilket sätt stadsrevisionen kommunicerar under revisionsprocessen.

Mål - Korrekta och väl underbyggda uttalanden avseende ansvarsprövningen

Årligen genomförs en revisionsplanering som anger en inriktning för granskningen på för staden väsentliga områden där revisionen identifierat risker. Under planeringsprocessen sker kommunikation genom:

- Avstämningsmöten med förvaltningsledning i samband med riskbedömningen
- Revisionsplanen skickas till samtliga nämnder/styrelser
- Granskningsplanerings-PM redovisas muntligt vid planeringsmöten med förvaltningsledningen.
- Informationsbrev skickas till berörda förvaltningar vid uppstart av revisionsprojekt

När en granskning är genomförd faktakontrolleras granskningsiakttagelserna, bland annat genom att rapportutkast skickas till förvaltningsledning, mfl. för faktakontroll och eventuella synpunkter. Muntlig återkoppling till de som granskas sker också i samband med granskningen.

Mål - En främjande och stödjande revision som bidrar till stadens utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Efter genomförd granskning lämnar stadsrevisionen rekommendationer, muntligt och i revisionsrapporter, om vad som bör åtgärdas/utvecklas. Revisionen medverkar också vid olika nätverksträffar, exempelvis upphandling och redovisning.

Mål – En aktiv dialog med uppdragsgivare och granskade nämnder och styrelser

Revisorsgruppernas ordföranden träffar fullmäktiges presidium minst 2 ggr/år. Årets revision avseende respektive nämnd och kommunstyrelsen redovisas i fullmäktige i samband med behandlingen av revisionsberättelserna. I samband med behandlingen av revisionsberättelserna överlämnas också en årsredogörelse till fullmäktige. Årsredogörelsen skickas också till samtliga nämnder och bolag samt läggs ut på stadens hemsida.

När det gäller den årliga revisionen av kommunstyrelsen och nämnderna så träffar kommunstyrelsens samt respektive nämnds bevakningsrevisorer kommunstyrelsens presidium/nämndens presidium i samband med slutrevision. Varje revisionsrapport (årsrapport och projektrapport) skickas av revisorerna till granskad styrelse/nämnd med eventuell begäran om yttrande.

Varje projektrapport skickas till borgarråd och stadsledning för kännedom i samband med att rapporten publiceras. Samtliga revisionsrapporter publiceras på stadens hemsida i form av en kort sammanfattning och hela revisionsrapporten. Utsedda bevakningsrevisorer ansvarar för kommunikationen med media när det gäller projektrapporter.

Kontakten med medborgarna sker framför allt genom till revisionen inkomna skrivelser/synpunkter. Dessa besvaras/hanteras sedan av stadsrevisionen.

STOCKHOLMS IDROTTSNÄMND OCH
STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB
RÅD FÖR FUNKTIONSHINDERFRÅGOR

PROTOKOLL NR 1/2014

5. C

Tid: Tisdagen den 28 januari, klockan 13.00 – 16.00

Plats: Sammanträdesrum Stockholm, Götalandsvägen 230 hus 25, Älvsjö

Justerat: 2014-03--xx

Dolores Back

Jan Delvert

Lennart Öström
Sekreterare p.t.

Ledamöter:

Dolores Back	NHR	ordförande
Eva Söderbärj	FUB	vice ordförande
Jan Delvert	RTP	
Boris Samuelsson	SRF	

Anmält förhinder:

Therese Rudolfsson	DHR
--------------------	-----

Adjungerad:

Mikael Ståhl	STHIF Stockholms handikappidrottsförbund
--------------	--

Tjänstemän vid idrottsförvaltningen:

Olle Öhman, förvaltningschef
Robert Sköld, avdelningschef, driftenheten
Lennart Öström, administratör, sekreterare p.t.

Förhinder:

Kersti Ruthström, avdelningschef Utvecklingsavdelningen
Roger Karlsson, enhetschef teknik och förvaltningsenheten
Malin Bernt, samordnare för Fritid för Alla, staben för idrott och folkhälsa
Erik Odenlid, framtida sekreterare

§ 1

Fastställande av dagordningen

BESLUT

Handikapprådet beslutar att fastställa dagordningen enligt förvaltningens förslag.

§ 2

Justering av dagens protokoll

BESLUT

Ordförande för dagens möte är Dolores Back, Jan Delvert utses att justera protokollet.

§ 3

Anmälan av justerat protokoll

Protokoll från möte i på idrottsförvaltningen den 12 november lades till handlingarna.

§ 4

Information från förvaltningen

Olle Öhman informerade rådet kl. 13.00–13:30 om ärenden till kommande idrottsnämnd.
Robert Sköld besökte och informerade kl. 14:30.

Olle Öhman informerade om ärenden till kommande Idrottsnämnd den 4 februari 2014.
Verksamhetsberättelsen för 2013 diskuterades och frågor ställdes om det positiva resultatet om 6,1 Mkr i överskott och Olle förklarade tänkbara orsaker.

Uppdrags åt förvaltningen att återkomma:

Efterfrågades utfallet och redovisning av tillgänglighetsmedel som kommer att framtas av förvaltningen.

Efterfrågades även om redovisning om det bland ansökningarna om idrottsbonus fanns till föreningar för funktionshinderade, förvaltningen kollar upp detta och återkommer.

En fråga ställdes om begreppet tillgänglighet 21 % under rubriken synpunkter och klagomål enligt redovisning i verksamhetsberättelsen sid 46. Lennart Öström redogjorde för de 5 kategorierna av synpunkter vid diarieföring och att begreppet inte specifikt rörde sig om funktionshinderades tillgänglighet.

Vidare diskuterades framtiden för Åkeshovs sim- och idrottshall och kommande renoveringar och tillbyggnader. Beslut togs vid idrottsnämndens sammanträde i december 2013.

Olle Öhman informerade om investeringar i byggande av fem nya idrottshallar, flera konstgräsplaner samt Bandyhall på Tallkrogens bollplan.

Boris Samuelsson framförde synpunkter och konsekvenser av omorganisation gällande ambulerande tillsyn i idrottshallar där synskadades miljö och trygghet har försämrats.

Angående framtida samarbetsformer med fastighetskontorets råd för funktionshinderfrågor diskuterades och Olle Öhman lovade att föra samtalen om "hårda frågor" vidare till fastighetskontorets förvaltningschef Juan Copovi-Mena.

Boris Samuelsson informerade Robert Sköld om förhållanden i hallar som är obemannade så som Gubbängshallen och Kärrtorpshallen där vaktmästare saknas. Tillsynen sköts nu av ambulerande vaktmästare kvällstid.

Boris önskar återkoppling från driftavdelningen då synskadade känner sig otrygga i anläggningarna med "Goalballplaner" och säkerheten kan äventyras av att utrustning inte kan återställas i rätt ordning då de inte kan inspekteras, kaos inträffar även vid insläpp med uppställda dörrar och främmande

personer som uppehåller sig i korridorer som är avsedda endast för kvinnor. Det finns sällan ledsagare med vid dessa tillfällen.

Förslag framfördes att

- Ta in minst en person med funktionsnedsättning som praktikant eller anställning med lönebidrag. Det är en av aktiviteterna som tidigare beslutats i programmet "Stockholm – en stad för alla" vid sammanträde i rådet den 12 november 2013.

Förvaltningens interna telefonkatalog har skickats i pappersform till ledamöterna, Boris Samuelsson, Mikael Ståhl och Jan Delvert vill även ha katalogen i elektronisk form.
Klart/L. Öström

En länk till insyn bör ordnas till Boris och Mikael så att de kan läsa idrottsnämndens handlingar.

Lennart Öström delade ut en reviderad lista över ledamöter och tjänstemän i rådet, kompletterad med personnummer.

Tjänstemännens mobilnummer efterfrågades på listan

Två skrivelser till förvaltningen överlämnades, ska även scannas till Boris och Mikael

Rubrik: Möte för samsyn och tillgänglighet i offentlig miljö ställd till Petra Sundström

Avsändare: Michael Englund från Stockholm Globe Arenas.

Rubrik: Skrivelse angående att idrottande barn ofta får utstå kränkningar. Kopierad artikel från Svenska Dagbladet, överlämnad av Jan Delvert.

Klart, de har diarieförts och scannats till Boris Samuelsson och Mikael Ståhl.

Diskuterades Friluftskartan som utdelades. Vad framgår av kartan i tillgänglighetshänseende? För vilka grupper?

Frågan tas till kommunikationsenheten

En åtgärdslista/bevakningslista bör återupprättas på åtgärder som bör utföras för att underlätta för funktionshindrade i anläggningarna.

Roger Karlsson ska kontaktas i denna fråga.

§ 5

Arbetsformer

Diskussion fördes med Robert Sköld om framtida arbetsformer. Hårda frågor fungerar, så som åtgärdslistor och praktiska spörsmål, det ska vi inte ta bort. Förvaltningen vill föra in andra aspekter och ha mera mjuka frågor av Idrottspolitiska programmets karaktär. Kunskapsmässigt har rådet verkat väl som rådgivande ur de funktionshindrades perspektiv, det är svårt att vara kreativ om man inte ser till det praktiska frågorna. Förvaltningen stöter på nya grupper av funktionshindrade via föreningar och det är viktigt att allas erfarenheter tas till vara.

§ 6

Kommande sammanträden

Nästkommande sammanträde sattes till onsdagen den 12 mars kl. 13-15.

Kommande sammanträdes bestämdes att förskjutas till onsdagar kl. 14-16, i stället för tisdagar som varit brukligt. Det passar Olle Öhmans närvaro bättre.

Rådet träffas 30 min före sammanträdet och har förmöte.

Sammanträde på annan plats

Diskuterades planer på att ha sammanträden på någon eller några anläggningar.

Sedan tidigare intressanta objekt är;

Liljeholmsbadet

Beckomberga simhall

Hallen på Stora Mossen

Gubbängshallen – aktuell enligt ovanstående synpunkter

Extra möte med Fastighetskontorets råd för funktionshinderfrågor

Formerna för rundtur diskuterades och alternativa transporter ska undersökas i stället för den stora buss vi tidigare hyrt. Det kan vara av intresse att undersöka möjligheten att hyra en färdtjänst buss för en dag samt att tjänstemännen åker efter i egna bilar.

§ 7

Taktilplattor i Hellasgården, offert vad har hänt

Fråga från föregående sammanträde med rådet:

Boris anser det mindre viktigt huruvida taktilplattorna är vita eller grå. Viktigast att de har taktilrännor så som tex SL har på sina plattformar.

Roger tar med sig detta och återkommer med besked om huruvida taktilplattor till Hellasgården ryms i budgeten

Robert Sköld hänvisade i ovanstående fråga till Thomas Wiklund som undersöker förutsättningar och offert i detta ärende.

Det ska också förberedas en ansökan om tillgänglighetsmedel från Eva Samuelsson medel i Stadshuset. Pengar kans ansökas efter Tertialrapport 1.

Fler förslag till ansökningar för detta ändamål bör utarbetas så att de kan skickas in till Eva Samuelsson.

Förslag som framkommit är;

Högdalen – hiss

Liljeholmsbadet

Stora Sköndal – parkering, bastu, brygga m.m.

Roger Karlsson ska kontaktas vid kommande möte för vidare diskussion.

§ 8

Skärholmens sim- & idrottshall, FH-rådets svar på nämndärende

Bakgrund:

Idrottsnämnden tog Funktionshinderrådets förslag om en fortsatt dialog angående tillgängligheten i Skärholmens sim- & idrottshall. Rådet diskuterade hur vi går vidare för att få till ett möte. Förslaget är att representanter från vårt råd, representanter från Fastighetskontorets funktionshinderråd, ursprungsskribenterna till ärendet, representanter från stadsdelens funktionshinderråd samt anläggningspersonal bjuds in till ett möte där de kan tillsammans gå runt och besiktiga vilka åtgärder som behöver göras.

Idrottsförvaltningen återkommer med förslag på datum som passar anläggningen i fråga och rådets representanter på mötet utsågs till Dolly och Micke.

Frågan diskuterades med Robert Sköld

Ett gemensamt möte ska ske tillsammans med Skärholmens stadsdelsnämnd den 20 mars, ordföranden Dolores Back och Mikael Ståhl representerar Idrottsnämndens råd för funktionshinderfrågor. Därefter ska en handlingsplan upprättas.

§ 9

Utbildningar

Eva Söderbärj redogjorde för kommande inbjudningar från HSO till utbildning för ledamöter fredagen den 11 april och onsdagen den 15 maj.

§ 10

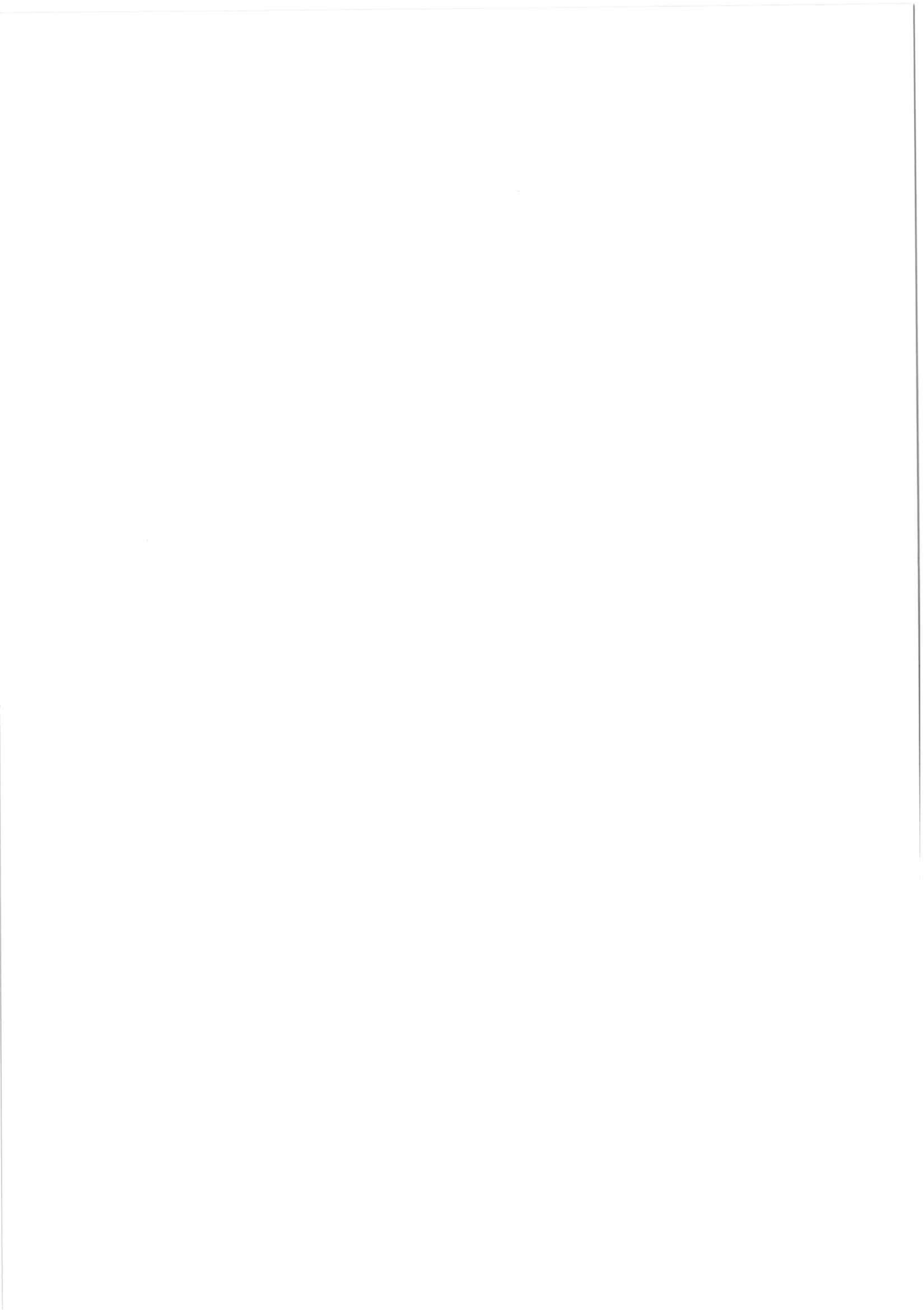
Övriga frågor

Ordförande Dolores Back överlämnade en skrivelse om rehabiliteringsprocessen till Robert Sköld för vidare befordran till personalchef Mette Sundqvist. Skrivelsen handlade om anställningar för funktionshindrade och karriärväxling.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Föredrogs material som sekreterare Erik Odenlid tagit fram till rådets ledamöter där det framgår att ersättning kan utbetalas vid sammanträden och utbildningar. De närvarande var mycket positiva till möjligheten och det ger också en möjlighet att få in yngre ledamöter i rådet och i och med det en bättre mix av äldre och yngre.

SLUT

STOCKHOLMS IDROTTSNÄMND OCH
STOCKHOLM GLOBE ARENA FASTIGHETER AB
RÅD FÖR FUNKTIONSHINDERFRÅGOR

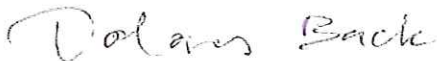
PROTOKOLL NR 2/2014

Tid: Torsdagen den 13 februari, klockan 15.00 – 17.00

Plats: Lokaler i Globen. Tattinger room

Justerat: 2014-02--xx

5.0

Dolores Back

Therese Rudolffsson

Erik Odenlid
Sekreterare

Ledamöter:

Dolores Back	NHR	ordförande
Eva Söderbärj	FUB	vice ordförande
Jan Delvert	RTP	
Sven-Emil Karmgård	SDF	
Therese Rudolffsson	DHR	

Adjungerad:

Mikael Ståhl   Stockholms handikappidrottsförbund

Anmält förhinder:

Boris Samuelsson   SRF

Representanter för SGA:

Per-Arne Carlsson, SGA fastigheter
Tommy Ågren, SGA fastigheter
Michael Englund Stockholm Globe Arena

Tjänstemän vid idrottsförvaltningen:

Erik Odenlid, sekreterare, Lennart Öström, assistent

§ 11

Fastställande av dagordningen

BESLUT

Handikapprådet beslutar att fastställa dagordningen enligt förvaltningens förslag.

§ 12

Justering av dagens protokoll

BESLUT

Ordförande för dagens möte Dolores Back samt Therese Rudolfsson utses att justera protokollet.

§ 13

Anmälan av justerat protokoll

Protokoll från möte i på idrottsförvaltningen den 28 januari är ännu ej justerat.

§ 14

Presentation av rådet

Rådets nya medlem Sven Emil Karmgård presenterade sig och tillika gjorde rådets övriga medlemmar och närvarande vid mötet.

§ 15

Michael Englund samsyn om tillgänglighet i offentlig miljö

Michael Englund, tel. 46 8-600 93 12 michael.englund@globearenas.se

säkerhetschef på Tele2, Globen, Hovet och annexet presenterade sig och sitt uppdrag. Han informerade bl.a. om att huvudföretaget som driver och hyr ut lokalerna till olika arrangörer har anlitat två konsulter som har ett uppdrag omkring just tillgänglighetsfrågor.

Ordföranden Dolores Back undrade om möjligheten till kontakt med dessa och Tommy Ågren SGA fastigheter lovade att ta kontakt med Mats Grönlund VD på SGA fastigheter omkring detta.

Michael Englund efterlyste bl.a. "riktlinjer" för att utifrån detta kunna anpassa byggnaderna så bra som möjligt. Här nämndes hur hög en sk. "tillgänglighetsplats" bör vara för att klara att en person sittande i rullstol skall få en bra sikt om publiken fram står. Även begreppet "tillgänglighetsplats" diskuterades som ett problem vid bokning. Som synskadad har du rätt att ta med dig medföljande till dessa platser men det finns ingen självklar rätt att få en ordinarieplats samt till en medföljande assistent. Då måste man boka en sk. tillgänglighetsplats som då möbleras med lös stol(ar). Han nämnde även att deras ambition var att kunna erbjuda 2 promille tillgänglighetsplatser till Globen, Tele 2 Arena, annexet och Hovet men även där efterlyste han riktlinjer från rådet. Han blev kontaktad av andra arenor i Sverige tex Ullevi för att dessa ville ha riktlinjer – detta saknas enligt honom. Ledamoten i rådet Sven-Emil Karmgård tog upp möjligheten att på tavlan innan en konsert meddela att syn tolkning kommer att ske och varför för att på detta sätt öka förståelsen vilket Michael Englund tog till sig som en möjlighet.

§ 16

Uppföljning av rundturen i Tele 2 arena. Resterande frågor

1. Arenan är ljus och fin men väldigt grå. Den totala avsaknaden av kontrast markering i golvet upprör oss. Detta gör det näst intill omöjligt för en synsvag besökare att på egen hand röra sig i lokalerna och använda käpp. Ledstråk saknas, stopp plattor som skall finnas för att söka vidare information likaså. Här behövs en gedigen insats av något slag. (se bild sid 4)

Svar från Michael Englund: Man kommer att se över detta och en kontrastmärkning kommer att ske.

2. De sneda pelarna är en stor fara för huvudskador. När man "käppar" sig fram för att kunna gå, för man käppen före sig och i sidled och känner på så sätt av att området är fritt från hinder. Som det är gjort nu, är golvet fritt för att i nästa sekund gå rakt in i den snedställda balken och slå i huvudet. Riktigt dåligt.

En blomma eller något annat som hindrar detta kan vara en enkel lösning. Dessutom bör de sneda pelarna målas i en färg som ger en tydlig kontrast mot golvet. (bild på sid 7)

Svar: Detta är ej klart, man har påbörjat en märkning utomhus men man behöver se till att något kommer för de sneda stolparna, typ fasta blominstallationer, papperskorgar el. dyl.

3. De offentliga toaletterna är helröda. Golv, tak, väggar och dörrar, allt är rött med total avsaknad av kontraster. Hur har detta gått till? Detta är helt oacceptabelt. (bild sid 3)

Svar: Englund förstår behovet och frågan men kan ej lova att något kommer att ske i nuläget.

4. Skyltprogram och orienteringstavlor har vi diskuterat i ett flertal möten med arkitekter och övriga intressenter. Men det märks verkligen inte. Skyltar är på tok för högt placerade. Det finns inte en chans om man är rullstolsburen eller lite kortare än genomsnittsmänniskan att kunna nå upp till skyltarna, för att läsa punktskrift – vilket de nu INTE är utrustade med! Orienteringstavlan i entrén är suddig, plåttrig och inte taktill på något vis. Behöver en översyn. (bild sid 3)

Svar Englund: Detta kommer att åtgärdas

5. Handikapptoaletterna bör ej kombineras med skötrum ! Att vara funktionshindrad gör att det tar längre tid vid toalettbesök. Det fungerar då mycket dåligt att kombinera detta med skötrum vilket också tar längre tid.

Svar: Englund förstår behovet och frågan men kan ej lova att något kommer att ske i nuläget.

§ 18

Övriga frågor

Detta var sista gången som Per-Arne Carlson från SGA fastigheter var med. Han går nu slutgiltigt i pension och vi TACKAR honom för de år som gått och vi har haft ett mycket bra samarbete med honom. Vi väntar nu på besked om vem som ersätter honom.

Då inga övriga frågor förelåg avslutade ordföranden Dolores Back mötet kl. 16.45